

موزه هنرهای معاصر تهران

موزه هنرهای معاصر در ضلع شمالی بلوار کشاورز و غرب پارک لاله واقع شده است و در ۱۳۵۶ فعالیت فرهنگی و هنری خود را آغاز کرد. در زمینی به وسعت ۲۰۰۰ مترمربع و پیرامون آن فضایی سبز و زیبا موسوم به پارک مجسمه با تندیس‌هایی ارزشمند از هنرمندان پر آوازه معاصر ایران و جهان قرار گرفته است. ساختمان موزه که یکی از نمونه‌های با ارزش و کم‌همتای معماری نوین ایران است، با الهام از معماری سنتی ایران و مفاهیم فلسفی آن بنا شده است. طراحی و معماری این بنا به دست کامران دیبا انجام گرفته است. هشتی، چهارسو، معبر و گذرگاه از جمله عناصر چشم‌نوازی هستند که بازدیدکنندگان هنر دوست را به تأمل در هنر و فرهنگ ایران زمین وا می‌دارند. موزه هنرهای معاصر مرکز فعالیت‌ها و رویدادهای مهم هنری ایران در زمینه هنرهای تجسمی به شمار می‌آید. گالری موزه مکان برگزاری نمایشگاه‌های مختلف هنری است. به هنگام برپایی هر نمایشگاه، یک یا دو گالری نیز به نمایش گنجینه‌هایی از هنرمندان بزرگ جهان اختصاص می‌یابد. ساختمان موزه تلفیقی از معماری مدرن و سنتی است که با الهام از بادگیرهای مناطق حاشیه کویر ایران ساخته شده است. تندیس‌هایی زیبا و با ارزش از هنرمندان معاصر هم‌چون هنری مور، آلبرتو جیاکومتی و پرویز تناولی فضای سبز اطراف را به پارک مجسمه بدل ساخته است. بیننده مسیری چرخشی را در گرداگرد فضای اصلی موزه می‌پیماید و پس از تماشای نگارخانه‌ها، به هشتی می‌رسد در دل هشتی، اثر زیبا و نوین ماده و فکر، که توسط هنرمند ژاپنی، نوریوکی هاراگوچی، از روغن و پولاد ساخته شده است، خود نمایی می‌کند. مجموعه دائمی موزه هنرهای معاصر تهران از نزدیک به ۳۰۰۰ اثر ارزشمند و یکتا تشکیل شده که به نخبگان دیروز و امروز هنرهای تجسمی ایران و جهان تعلق دارد و در مالکیت موزه است. آثاری از هنرمندان پرآوازه مانند رنوار، لوترک، گوگن، پیکاسو، ماکس ارنست و ماگريت از آن جمله‌اند. مجموعه‌ای تماشایی از هنرمندان پاپ و فتورئالیست انگلیسی و آمریکایی و نیز آثار دیدنی آبستره از جکسون پولاک، کلاین و سوییز در گروه آثار مدرن‌تر جای دارند. موزه هنرهای معاصر تهران آثاری از بیکن، هاکنی، کیتاج، دو بوفه و جانسن را نیز در اختیار دارد. موزه مجموعه‌ای است متشکل و نظام یافته از بخش‌های امور هنری، امور اداری، روابط عمومی، کتابخانه تخصصی، روابط بین‌الملل، سینما تک، سمعی و بصری، خدمات نمایشگاهی، راهنمایان هنری، مراقبان، حراست، آرشیو آثار هنری، دبیرخانه دائمی نمایشگاه‌ها، فروشگاه کتاب و هم‌چنین کافی‌شاپ. در کتابخانه تخصصی موزه هزاران عنوان کتاب فارسی و غیر فارسی در زمینه‌های معماری، نقاشی، طراحی، ارتباط تصویری، عکاسی، صنعت سینما و دیگر زمینه‌های هنری گرد آمده است. کتابخانه‌های کتابخانه به روش (LC کتابخانه کنگره) طبقه‌بندی و با نظام دهدهی دیویی فهرست نویسی شده و اطلاعات مربوط به هر کتاب در برگه‌های مؤلف، عنوان و موضوع انعکاس یافته است..

آدرس : خیابان کارگر شمالی، پارک لاله

وبسایت www.irtmca.com :

پست الکترونیک info@irtmca.com :

شماره تلفن: ۸۸۹۵۱۹۶۵

موزه کاخ گلستان

مجموعه کاخ گلستان، یادگاری به جای مانده از ارگ تاریخی تهران محل اقامت شاهان سلسله قاجار و از زیباترین و کهنترین بناهای پایتخت دویست ساله ایران می باشد. این بنا روزگاری همانن نگینی در میان این ارگ می درخشید.

سابقه تاریخی ارگ سلطنتی که محدوده مکانی تاریخی آن را در شمال خیابان و میدان امام خمینی (سپه) در سمت غرب خیابان خیام، در شرق خیابان ناصر خسرو و در جنوب خیابان پانزده خرداد و میدان ارگ تشکیل می دهد، به روزگار صفویه باز می گردد.

شاه طهماسب اول صفوی (۹۳۰-۹۸۴) نخستین پادشاهی بود که در سفرهای خود به قصد زیارت مقبره حضرت عبدالعظیم دستور داد بارویی به طول یک فرسخ به دور قصبه تهران احداث شود. پس از او شاه عباس صفوی در قسمت شمالی حصار طهماسبی چهار باغ و چنارستانی احداث نمود که بعدها دیوار بلندی گرد آن بنا کرده و عمارات مقر سلطنتی را در داخل آن ساخته، ارگ نامیدند.

در اواخر عهد صفوی تهران گاهی مقر موقت در بار شاهان صفوی قرار می گرفت و حتی شاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵) کاخی در این شهر برای خود بنا نهاد. ولی امروز اثری از بناهای دوره صفوی باقی نمانده است.

کهنترین بناهای موجود در مجموعه گلستان، ایوان تخت مرمر و خلوت کریمخانی متعلق به دوران کریمخان زند است. وی در نبردهای خود بر ضد محمد حسن خان قاجار در سال ۱۱۷۲ تهران را مرکز اردوگشی خود قرار داد و پس از پیروزی در این جنگ در دیوانخانه قدیم تهران که در زمان ساه سلیمان ساخته شده بود بار عام داد و با عنوان وکیل الرعایا حکومت ایران را در دست گرفت.

به فرمان او در تابستان همان سال حصار ارگ مجددا احیاء شد و یک دست حرمخانه و خلوتخانه و عمارت دارالحکومه در داخل آن بنا گردید و در تابستان سال بعد (۱۱۷۳) که اردوی خود را به چمن سلطانیه (زنجان) منتقل نمود. دستور داد یک دست عمارت خاصه و دیوانخانه بزرگ به سبک ساسانی و باغی در جنب آن بنا نمایند.

پس از مرگ کریمخان زند در ۱۱۹۳ آقا محمد خان قاجار در ۱۲۰۰ تهران را به پایتختی برگزید، ولی به دلیل لشکر کشیهای دائمی کمتر در مقر حکومت خود به سر می برد، و برای عمارت و آبادانی چندان فرصت نداشت. تا آنکه فتحعلی شاه در سال ۱۲۱۱ بر تخت ساطنت ایران حلوس کرد، از آن زمان به بعد با گسترش دستگاه اداری و تشریفات سلطنتی بناهای متعددی در داخل ارگ تهران عمدتا در زمان فتحعلی شاه و ناصرالدین شاه قاجار احداث شد.

در دوران رضا شاه پهلوی، بخشهای بزرگی از ارگ تهران، از جمله حصار دور آن، سردر باب عالی، ساختمان دفتر استیفا، نگارخانه، تکیه دولت، نارنجستان، باغ گلشن و ساختمانهای اندرونی تخریب شد. محل سکونت شاه به سعدآباد و سپس در دوران محمد رضا شاه پهلوی به نیاوران منتقل و مجموعه گلستان به محل پذیرایی از

میهمانان خارجی تبدیل گردید. پس از انقلاب مجموعه گلستان همچون اغلب عمارات سلطنتی ریگر بصورت موزه در آمد تا همگان بتوانند از آن دیدن کرده و از تماشای زیباییهای حاصل فکر و دست هنرمندان و صنعتگران ایرانی بهره برند.

بخشهای مختلف این مجموعه در حال حاضر عبارت است از:

ایوان تخت مرمر، خلوت کریمخانی، اتاق موزه (تالار سلام) و حوضخانه آن، تالار آینه، تالار عاج یا سفره خانه تالار برلیان یا سفره خانه، تالار برلیان یا تشریفات، ساختمان کتابخانه، عمارت شمس العماره، عمارت بادگیر و حوضخانه وسیع آن، تالار الماس، کاخ ابیض، چادر خانه

آدرس: میدان امام خمینی

تلفن: ۳۳۱۱۳۳۳۵-۸

دورنگار: ۳۳۱۱۱۸۱۱

صندوق پستی: ۱۱۳۶۵-۴۵۹۵

موزه نیاوارن

در گوشه شمال شرقی باغ نیاوارن، بنای کاخ نیاوارن با مساحتی در حدود ۹۰۰۰ مترمربع در دو طبقه و یک نیم طبقه احداث شده است.

عملیات احداث این بنا در سال ۱۳۳۷ ه. ش، با طرحی ایرانی آغاز گردید و با وقفه ای که در ساخت آن پیش آمد در سال ۱۳۴۶ به اتمام رسید و در سال ۱۳۴۷ مورد بهره برداری قرار گرفت.

ساختمان این بنا ابتدا به عنوان محلی برای پذیرایی میهمانان خارجی در نظر گرفته شده بود اما در هنگام ساخت به محل سکونت محمدرضا پهلوی و خانواده اش اختصاص یافت. طرح این بنا از محسن فروغی است که توسط شرکت فرمانفرمائیان به مرحله اجرا درآمده است.

طرح چهار ضلعی کاخ و فضاسازی معماری داخلی آن الهام گرفته از معماری ایرانی با بهره گیری از فناوری مدرن است. تزئینات آن نیز تلفیقی از هنر پیش از اسلام و پس از اسلام است که گچبری توسط استاد

عبداللهی، آینه کاری توسط استاد علی اصغر و کاشی کاری نمای خارجی توسط استاد ابراهیم کاظم پور و ایلپا انجام شده است. کف بنا از جنس سنگ سیاه و سقف آن از جنس آلومینیوم است که از وسط باز می شود.

دکوراسیون و مبلمان داخلی کاخ توسط یک گروه فرانسوی طراحی و اجرا شده است.

طبقه همکف این بنا شامل سرسرای بزرگی است که کلیه اتاق ها در اطراف آن شکل گرفته اند که از آن جمله می توان به سینمای اختصاصی، اتاق غذاخوری، سالن پذیرایی، اتاق انتظار و راهروهای فرعی و همچنین تالار آبی اشاره کرد.

در نیم طبقه این بنا اتاق کار، اتاق کنفرانس و دفتر منشی فرح دیبا، اتاق خواب لیلا و اتاق ندیمه او قرار دارد. اتاقی نیز در مسیر راه پله ها قرار دارد که لباس های رسمی و نظامی و مدالها و نشان های محمدرضا پهلوی در

آن نگهداری می شوند.

در طبقه سوم اتاق خواب واستراحتگاه نیمروزی پهلوی دوم و همچنین اتاق های فرزندان وی و ندیمه هایشان قرار دارد.

این فضاها با نقاشی ها و فرش هایی گرانبها و هدایای متعددی از کشورهای مختلف پوشیده شده اند.

موزه جهان نما

در سال ۱۳۵۵ شمسی، فضایی در ضلع غربی کاخ صاحبقرانیه جهت نگهداری آثار و اشیاء هنری اهدایی به فرح دیبا و یا خریداری شده توسط وی با چهار سالن در طبقه همکف و یک سالن در زیرزمین در نظر گرفته شد. بر سقف تالار میانی این موزه، نقاشی روی چوب با نقوش گل و مرغ شیراز به چشم می خورد. این موزه در بهمن ماه سال ۱۳۷۶ گشایش یافت.

آثار موجود در این موزه در دو بخش هنر پیش از تاریخ و آثار هنرهای تجسمی معاصر ایران و جهان به نمایش درآمده اند. از جمله می توان به آثار بجامانده از تمدن های باستانی پیش کلمبیایی، مفرغ های لرستان، سفالینه های املش، هنرهای سرخپوستان آمریکای شمالی مربوط به هزاره های اول و دوم پیش از میلاد و آثاری از هنرمندان معاصر ایرانی همچون سهراب سپهری، ناصر اویسی، فرامرز پیلارام، جعفر روحبخش، پرویز کلانتری، بهمن محصص، سیراک ملکونیان، ژازه طباطبایی، مش اسماعیل، پرویز تناولی و هنرمندان غیر ایرانی چون ژرژ براک، پل گوگن، پل کله، پابلو پیکاسو، کامیل پیسارو، پیر آگوست رنوار، دیگو جاکومتی، فرنان لژه و مارک شاگال اشاره کرد.

نشانی: تهران، میدان شهید باهنر (نیاوران)

تلفن: ۰۲۱-۲۲۸۲۰۱۲

کاخ صاحبقرانیه

ناصرالدین در سال ۱۲۶۷ ه. ق دستور داد ساخت قصر نیاوران را در دو طبقه شامل شاه نشین، کرسی خانه، حمام و ۴۰-۵۰ دستگاه خانه هر کدام شامل ۴ اتاق و یک ایوان برای زنانش بسازند. او در سی و یکمین سال حکومتش خود را صاحب قران نامید و این کاخ را «کاخ صاحبق» نام نهاد. پس از او، مظفرالدین شاه تغییراتی در ساختمان ایجاد و قسمتی از حرمسرا را خراب کرد. فرمان مشروطیت نیز در حیاط کاخ صاحبقرانیه، توسط او امضا گردید.

در دوران پهلوی اول این کاخ برای برگزاری مراسم ازدواج محمدرضا پهلوی و فوزیه بازسازی می شود، اما به علت سرمای شدید آن سال مراسم در مکان دیگری برگزار می گردد.

در زمان پهلوی دوم، فرح دیبا تغییراتی اساسی در قسمتهای داخلی بنا و دکوراسیون آن ایجاد کرد و طبقه اول یعنی حوضخانه برای پذیرایی میهمانان و طبقه دوم به عنوان دفتر کار محمد رضا پهلوی مورد استفاده قرار گرفت.

از دیگر اتاقهای این کاخ می توان به کرسی خانه، چایخانه، ظرفخانه، اتاقهای بازی، بار و پذیرایی در طبقه اول و اتاقهای مذاکرات انتظار سفرا، منشی، هدایا، دندانپزشکی و استراحت محمدرضا پهلوی نام برد.

همه درها و پنجره های چوبی این بنا به شکل اُرسی بوده و با شیشه های رنگی تزئین شده است. این کاخ در سال ۱۳۷۴ مرمت شد و در اردیبهشت سال ۱۳۷۷ به عنوان موزه بازگشایی گردید.

موضوع : معماری، تاریخی ، هنری

وضعیت : فعال

وابستگی : سازمان میراث فرهنگی کشور

سال تاسیس : بازگشایی برای عموم مردم ۱۳۷۷- بنا قاجاری

ساعت بازدید : ۹-۱۷

روزهای تعطیل : شنبه ها و ایام سوگواری رسمی

بهای بلیط داخلی : ۳۰۰۰ ریال

بهای بلیط خارجی : ۳۰۰۰۰ ریال

نشانی : تهران، میدان شهید باهنر (نیاوران)

تلفن : ۰۲۱-۲۲۸۷۰۴۵

کوشک احمدشاهی

این عمارت، اواخر دوره قاجار جهت خوابگاه ییلاقی احمدشاه در میان باغ نیاوران با مساحتی بالغ بر ۸۰۰ متر در دو طبقه با سقف شیروانی بنا گردید. از ویژگی های عمده این بنا تزئینات و نمای آجری به کار رفته در سرتاسر نمای بیرونی آن است. آجرها از نوع منقوش قالبی با طرح های متنوع به رنگ نخودی است. ورودی بنا در ضلع جنوبی قرار دارد که به وسیله چندین پله از کنار حوض بیضی شکل پوشیده از کاشی، به کوشک منتهی می شود.

عمارت احمدشاهی در دوره پهلوی دوم مرمت و الحاقات جدیدی در آن صورت گرفت و مبلمان داخلی آن به طور کامل عوض شد تا به عنوان محل کار و سکونت رضا پهلوی مورد استفاده قرار گیرد. طبقه همکف این عمارت شامل یک هال با حوضی از جنس مرمر در وسط می باشد و ۶ اتاق و ۲ راهرو در اطراف آن قرار دارند. اشیاء تزئینی از جنس نقره، برنز، عاج، چوب، هدایایی از کشورهای مختلف مثل هند، تابلوهای نقاشی و گوبلن و نشانها و مدالها در این فضا به نمایش در آمده است همچنین ویتروینی شامل اشیاء و سنگهای معدنی تزئینی، سنگی از کره ماه و چندین فسیل گیاهی و حیوانی در معرض دید قرار دارند. طبقه دوم عمارت از یک سالن مرکزی و ایوان سرتاسری چهارطرفه تشکیل شده است. در چهار طرف سالن مرکزی که به عنوان اتاق موسیقی استفاده می شد، قفسه چوبی ویتروین دار نصب شده است. دور تا دور ایوان را ۶ ستون با مقطع مربع قطور با نمای آجری بدنه و ۲۶ ستون مدور با نمای گچی فرا گرفته است. نقش شیر و خورشید گچبری شده بر پیشانی دیواره ضلع شمالی ایوان به چشم می خورد. پس از انقلاب، در جریان حفاظت و مرمت این بنا، بخش پایین دیواره های آن نیز تعمیر شد. و در اردیبهشت سال ۱۳۷۹ همزمان با هفته میراث فرهنگی این عمارت گشایش یافت.

نشانی : تهران، میدان شهید باهنر (نیاوارن)

تلفن : ۰۲۱-۲۲۸۷۰۳۲-۱۵

موزه آبگینه

ساختمان موزه آبگینه به خودی خود می‌تواند برای علاقه‌مندان بسیار دیدنی باشد. این ساختمان متعلق به قوام‌السلطنه، وزیر احمد شاه قاجار، بوده است. این ساختمان در دو طبقه و پنج تالار ساخته شده است. تالار یک و دو در طبقه اول و تالارهای دیگر در طبقه فوقانی قرار دارد. در تالار شماره دو (بلور) قدیمی‌ترین شیشه‌ها و لوله‌های شیشه‌ای و سفال‌ها قرار داده شده است. طراح و بهترین‌های موزه مهندسی اتریشی به نام هانس هولاین است. تزیینات بنا شامل منبت کاری چهارچوب درها و پله‌ها است و آجر کاری نما که در ۵۰ نوع است. گچ‌بری موزه شامل دو دوره است: دوران قوام، و سبک غربی در زمان سفارت مصر و آینه‌کاری‌های طبقه دوم، که مربوط به دوره قاجار است. موزه آبگینه در واقع موزه تخصصی شیشه و سفال است. قدیمی‌ترین شیشه‌ها لوله‌های شیشه‌ای به نام سیلندر شیشه است که از معبد چغازنبیل کشف شده است و مربوط به هزاره دوم قبل از میلاد است. شیشه‌ها و سفال‌های طبقه اول نیز مربوط به دوره‌های پیش از تاریخ است که قدیمی‌ترین سفال دست‌ساز از دوران اشکانی، هزاره‌های اول به دست آمده است. تالار صدف به علت شباهت شکل آن به صدف نیمه باز به این نام خوانده می‌شود و شامل انواع سفال‌های قرن سوم و چهارم شهر نیشابور است. تالار چهار (زرین) که به خاطر ظروف زرین‌فام که از دوران سلجوقی به جا مانده چنین نامی گرفته است، شامل ظروفی است که دور تا دور با خط نسخ و نستعلیق تزیین شده است. هم‌چنین چهره‌های مغولی روی این ظروف خود نمایی می‌کنند که با توجه به شهر محل پیدایش، نقوش آن‌ها فرق می‌کند. تالار پنج (لاجورد) به خاطر لعاب‌های یک رنگ فیروزه به این نام خوانده می‌شود، و از قرن هفتم و هشتم (دوره ایلخانی) به جا مانده است. با نزدیک شدن به دوران صفویه، اشیاء مصرفی‌تر می‌شود. تزیینات این بخش شامل گلاب پاش و صراحی است. هم‌چنین میزی که از دوران قاجار به جا مانده با لعاب هفت رنگ و مزین به نقش چهره‌های شخصیت‌های شاهنامه است که نام هر شخص بالای چهره نوشته شده است.

موزه شامل بخش‌های اداری (زیر زمین)، دبیرخانه و ریاست (طبقه بالا) است. کتاب‌خانه نیز، واقع در ضلع شمال غربی، شامل ۴۰۰۰ جلد کتاب فارسی و انگلیسی در زمینه‌های باستان‌شناسی، تاریخ و هنر است. در ضلع شمالی محوطه، بناهایی برای تکمیل مجموعه در دست احداث است که در طبقه اول کلاس‌های آموزشی و در طبقه دوم نمایشگاه موقت قرار دارد.

این مجموعه تا ۱۳۳۰ محل سکونت و کار قوام‌السلطنه بود و بعد از آن مدت هفت سال در اختیار سفارت مصر قرار گرفت. بعد از آن، به ترتیب سفارت افغانستان، بانک بازرگانی و در سال ۱۳۵۵ با همکاری مهندسان ایرانی و اتریشی تغییرات آن شروع شد.

ساختمان موزه هشت ضلعی است و در باغی به مساحت ۷۰۰۰ مترمربع قرار دارد. طرح‌های بدیع و در و پنجره‌های نفیس که بسیار خوب نگهداری شده‌اند، یادآور معماری عصر سلجوقی است و می‌تواند الهام بخش معماران معاصر برای طرح‌های سبک کلاسیک باشد.

نشانی: خیابان جمهوری خیابان سی ام تیر پلاک ۵۵

تلفن: ۶۷۰۵۶۱۴

موزه سعدآباد

موزه خط و کتابت میرعماد

در پهنه پر طراوت کوهپایه های توجال و دره سرسبز دربند، بخش دل انگیزی از شمال شهر تهران شکل می گیرد که مجموعه سعدآباد با یک میلیون و صد هزار مترمربع وسعت در این گستره غنوده است.

سعدآباد که از شمال با کوههای البرز، از مشرق با گلابدره، از مغرب با ولنجک و از جنوب با تجریش همسایگی دارد، در زمان قاجار، محل استقرار و سکونت تابستانی شاهان این سلسله بوده است. پس از کودتای ۱۲۹۹، در وسعتی تازه و الحاق باغ های مختلف، به اقامتگاه تابستانی رضاخان اختصاص یافته، کاخ و کوşk هایی به مناسبت و ضرورت های گوناگون در جای جای این پهنهء برتافته از درختان کهن و سپیدار و سرو، به فاصله ای از بازمانده بناهای قاجار سر برآورده که طی سالیان به چهارده کاخ کوچک و بزرگ، هرکدام به سبک و شیوه ای در معماری رسیده است.

حاج آقا رضا رفیع در خاطرات خود می نویسد: "من سعدآباد را از ابوالفتح سردار اعظم - پسر بانو عظمی خواهر ظلل السلطان به مبلغ چهارصد هزار تومان با مهر حاج آقا نورا ۰۰۰ و کلباسی برای رضاخان سردار سپه خریداری کردم.

سعدآباد که من آن موقع خریداری کردم به این بزرگی نبود و وسعت آن هشت هزار متر کنار رودخانه با عمارت حالیه ملکه مادر بود.

البته بعد از خریداری سعدآباد از سردار اعظم، تپه علی خان والی را از پدر سرتیپ والی به مبلغ هفت هزار تومان خریداری نمودم و این تپه همان تپه ای است که کاخ شهوند را رضا خان بر روی آن بنا کرد و مادر شاهپور عبدالرضا (عصمت دولتشاهی) در آن کاخ می نشست.

از باغ هایی که اراضی آنها داخل اراضی سعدآباد شد، باغ آقامحمد جواد گنجه ای است که جزء جعفرآباد بود، از باغ امام جمعه هم مقدار زیادی داخل باغ سعدآباد شد و خانه های جنوبی سعدآباد که مربوط به دوره قاجار بود از نصیرالدوله خریداری گردید و در زمان پهلوی اول به عنوان سربازخانه سعدآباد مورد استفاده قرار می گرفت. سپس باغ های دیگری در اطراف سعدآباد از جمله باغ های سالار جنگ، سپهبد امان ۰۰۰ میرزا، مستوفی الممالک، شکرآ... قوام الدوله، همدم السلطنه خواهر مستوفی و محمود بدر (به فتح باء و کسر دال) خریداری و جزو سعدآباد گردید. رضاشاه در آن زمان در میان درختان چنار سعدآباد چادری می زد و گاهی هم زیر آن پذیرایی می کرد.

در زمان پهلوی اول، سراسر باغ سعدآباد از رودخانهء دربند مشروب می شد. رضاشاه آب رودخانهء دربند را خریداری کرد و به آبیاری این باغ اختصاص داد ولی پهلوی دوم دوازده ساعت از آب رودخانه را به رعایا بخشید

آدرس : میدان تجریش خیابان سعد آباد

تلفن : ۲۲۲۸۵۰۱۷ - ۲۲۲۸۲۰۳۱-۹

دورنگار: ۲۲۲۸۲۰۷۹

موزه طبیعت و حیات وحش ایران

موزه طبیعت و حیات وحش ایران در ۱۳۷۲، از سوی شهرداری تهران به منظور آشنا کردن، مردم با میراث فرهنگی و طبیعی و شناخت اهمیت حفاظت از محیط سبز و حیوانات افتتاح شد.

این موزه در ۱۳۷۶ به عضویت شورای بین‌المللی موزه‌ها (ICOM) و کمیسیون آموزش و ارتباطات سازمان جهانی حفاظت از طبیعت (IUCN CEC) درآمد و در همین سال نیز به شبکه جهانی اینترنت پیوست.

ساختمان موزه با مساحتی حدود ۱۲۰۰۰ مترمربع در دو طبقه، بخش‌های متعددی دارد که عبارتند از:

- بخش پرندگان و پستان‌داران با شش سالن که به شرح ذیل است:
- سالن مارها، گوزن‌ها، خرس قهوه‌ای آمریکای شمالی و پرندگان، سالن آهو، قوچ، قرقاول، خرس، پلنگ، شغال، روباه، گرگ و سالن پستان‌داران قاره آفریقا و سالن آبزیان و خزندگان.
- بخش زمین‌شناسی با دو سالن که در آن ویژگی‌های دوران‌های مختلف زمین‌شناسی از نظر محیط زیست جانوری و گیاهی به تصویر کشیده شده است.
- سالن هشت که شامل بخش پروانه‌ها، عنکبوت‌ها، رتیل‌ها و عقرب‌ها است.

موزه دارای کارگاه تاکسیدرمی است که در آن چگونگی فن حفظ و نگهداری موجودات به صورت غیر زنده به نمایش گذاشته شده است.

از جمله ویژگی‌های خاص این موزه دارا بودن نوع کمیاب پوست ببر است. هم‌چنین، دو نمونه از نادرترین و زیباترین پستان‌داران جهان، با نام‌های گور ایرانی و یوزپلنگ آسیایی در آن به نمایش گذاشته است.

سایر قسمت‌ها و امکانات رفاهی موزه به شرح ذیل است:

- کتاب‌خانه با داشتن ۱۵۰۰۰ جلد کتاب در تمام زمینه‌های تخصصی مربوط به محیط زیست، از معتبرترین کتاب‌خانه‌های علوم گیاهی و جانوری در تهران به شمار می‌رود. این کتاب‌خانه در ابتدای خیابان نیاوران جنب پارکینگ طبقاتی شهرداری واقع است.
- آمفی تئاتر با ظرفیت ۶۰ نفر محل نمایش فیلم‌هایی درباره حیات‌وحش و هم‌چنین برگزاری سمینار و کنسرت‌های این مرکز در ایام جشنواره کودک و طبیعت و روز جهانی کودک است.
- سینمای روباز که هر ساله از اول تابستان تا پایان شهریور دایر است و فیلم‌های سینمایی را در سانس ۲۱ و ۲۳ به نمایش در می‌آورد و ورودی سینما ۱۰۰۰ ریال است.
- دام‌پزشکی یا کلینیک pet cheek up مرکزی است جهت معاینه و درمان حیوانات مختلف خانگی. هم‌چنین در این کلینیک حیوانات مختلف اهلی از جمله پرندگان، سنجاب، خرگوش، سگ و ماهی به فروش می‌رسد.

نشانی : خیابان نیاوران دار آباد

تلفن : ۲۲۹۰۰۰۲

موزه جواهرات ملی

تاریخچه جواهرات ایران از زمان حکومت صفویه آغاز می‌شود، زیرا تا قبل از صفویه، جواهرات گران‌بهایی در خزانه دولتی وجود نداشته است و براساس نوشته‌های سیاحان خارجی، پادشاهان صفوی بیش از دو قرن (۹۰۷ تا ۱۱۴۸ ق) دست به جمع‌آوری جواهرات زدند و حتی کارشناسان دولت صفوی جواهرات را از بازارهای هند و عثمانی و کشورهای مانند فرانسه و ایتالیا خریداری می‌کردند و به اصفهان، پایتخت حکومت، می‌آوردند. در پایان سلطنت شاه سلطان حسین و با ورود محمود افغان به ایران، خزاین دولت با حمله افغان‌ها غارت شد و مقداری از آن‌ها که به وسیله محمود افغان به اشرف افغان منتقل شده بود، پس از ورود شاه تهماسب دوم به اصفهان، به چنگ نادر افتاد و از خروج آن‌ها از ایران جلوگیری شد.

بعداً نادر برای پس گرفتن آن قسمت از جواهرات که به هندوستان منتقل شده بود، نامه‌هایی به دربار هند نوشت، اما جواب نامساعد شنید. پس از لشکرکشی نادر به هند (۱۱۵۸ ق)، محمدشاه گورکانی مبالغی نقدینه، جواهر و اسلحه تسلیم نادر کرد. اما بخشی از اموال و خزاینی که نادر از هندوستان به دست آورده بود به ایران نرسید و در راه بازگشت به ایران از میان رفت. نادر پس از بازگشت به ایران، مقدار قابل ملاحظه‌ای از جواهرات را به رسم ارمغان برای امرا و حکام و شاهان کشورهای همسایه فرستاد. هم‌چنین مقداری از اشیای نفیس و مرصع را به آستان حضرت امام‌رضا (ع) تقدیم کرد و مقداری را نیز به سپاه خود بخشید. در ۱۱۶۰ ق، پس از قتل نادر، احمد بیگ افغان ابدالی، از سرداران نادر، دست به غارت جواهرات خزانه نادر زد. از جمله گوهرهایی که از ایران خارج شد و هرگز بازنگشت، الماس معروف کوه نور بود. این الماس در ۱۲۶۶ ق، به ملکه ویکتوریا اهدا شد.

در دوران قاجار مجموعه جواهرات جمع‌آوری و ضبط شد و تعدادی از جواهرات بر تاج کیانی، تخت نادری، کره جواهرنشان و تخت طاووس نصب گردید.

در ۱۳۱۶ ش، قسمت عمده جواهرات به بانک ملی ایران منتقل گردید و پشتمانه اسکناس و بعداً وثیقه اسناد بدهی دولت به بانک بابت پشتمانه اسکناس قرار گرفت. خزانه فعلی در ۱۳۳۴ ساخته و در ۱۳۳۹ با تأسیس بانک مرکزی ایران افتتاح و به این بانک سپرده شد.

این موزه تا قبل از انقلاب فعالیت داشته و بعد از آن تعطیل و دوباره در ۱۳۶۹ برای عموم بازگشایی شد. جواهرات مهم این موزه الماس دریای نور، تخت طاووس یا تخت خورشید، تخت نادری و کره جواهر نشان است. موزه جواهرات ملی با مساحتی حدود ۱۰۰۰ مترمربع مجهز به سیستم ایمنی است که توسط آلمانی‌ها ساخته

جواهرات شاخص موزه عبارتند از:

دریای نور که درشت‌ترین و زیباترین الماس برلیان در میان گوهرهای سلطنتی ایران و یکی از گوهرهای معروف جهان است. گفته می‌شود این الماس هزار سال پیش کشف و استخراج شده است. وزن آن اکنون هفت مثقال و ۲ نخود، یعنی در حدود ۱۸۲ قیراط، و صورتی است، ولی پیش از تراش، زیادتر از این بوده است. این الماس توسط نادرشاه افشار، جزو هدایای محمد شاه گورکانی و غنایم جنگی از هند به ایران آورده شده و بعد از طی دوران‌های مختلف به دست شاهان قاجاریه رسیده است.

دریای نور تا زمان ناصرالدین شاه در وسط یکی از بازوبندهای سلطنتی نصب می‌شد، ولی در زمان او که استفاده

از بازوبند منسوخ شد، آن را به صورت پیش کلاه درآوردند و در قابی زرین با شیر و خورشید و تاج مرصع به ۴۵۷ قطعه برلیان ریز و عالی و چهار قطعه یاقوت قرار دادند. این الماس برلیان از دو سو تراش خورده و به شکل هرم مثلث القاعده‌ای است که قاعده آن چهار سانتی‌متر درازا و سه سانتی‌متر پهنا دارد و دو سوی دیگر حدود دو سانتی‌متر است. همه سطوح دریای نور صاف و یک نواخت است، جز یک سمت آن که فتح‌علی‌شاه با کندن عبارت، از ارزش آن کاسته است.

کره جغرافیایی از دیگر اشیای نفیس موزه است. وزن کره با پایه‌های طلایی آن حدود ۵/۳۷ کیلوگرم و در روی آن ۵۱۳۶۶ قطعه جواهر گوناگون به وزن ۴/۳۶۵۶ گرم نشانده شده است. اقیانوس‌ها و دریاها زمردنشان و آسیا مرصع به یاقوت و لعل، ایران مرصع به الماس، اروپا مرصع به یاقوت، آفریقا مرصع به یاقوت سرخ و کبود و آمریکای شمالی و جنوبی و استرالیا مرصع به یاقوت و لعل است و خط استوا به وسیله الماس نشان داده شده و دو حلقه زرین ساده که در روی آن‌ها گل‌های الماس نشان نصب شده، به طور متقاطع کره را در میان گرفته است.

بر روی کره القاب ناصرالدین شاه منبت و الماس نشان شده است. در این کره، کوه دماوند با یاقوت درشتی مشخص و شهر تهران با یاقوت معروفی به نام اورنگ زیب نمایان است. تاج‌ماه جواهر دیگری است که بعد از دریای نور، در میان جواهرات سلطنتی خودنمایی می‌کند. این سنگ سفید و خوش آب و رنگ بادامی شکل ۱۱۲ قیراط وزن دارد و در وسط بازوبند سلطنتی بازوی چپ قرار داشت. اما بعدها به صورت دگمه یا بر روی سینه یا پیش کلاه نصب می‌کردند و اینک به صورت پیاده در خزانه جواهرات سلطنتی ایران نگهداری می‌شود. تاج‌کیانی تاجی است که پادشاهان در مراسم تاج‌گذاری از آن استفاده می‌کردند.

نشانی : خیابان فردوس مقابل سفارت ترکیه

تلفن: ۶۴۴۶۳۷۸۵

موزه هنرهای ملی ایران

۱۷۰ سال پیش، در زمان فتح‌علی‌شاه، در محل ساختمان‌های وزارت فرهنگ و سازمان برنامه و بودجه، باغ بزرگی بود که از شمال تا خیابان هدایت فعلی و از جنوب تا میدان بهارستان گسترده بود. در حال حاضر از آن باغ و قصر فقط حوض خانه‌ای باقی‌مانده که تبدیل به موزه هنرهای ملی شده است و شاید همین آن را از خطر نابودی محفوظ داشته است.

این مجموعه در برگزیده بهترین هنرهای ملی ایران در همه سال‌های اخیر مانند مینیاتور، تذهیب، خاتم، کاشی‌کاری، قالی‌بافی، پارچه‌بافی، زری دوزی مخمل بافی، میناکاری، قلم‌زنی و معرق است. این ساختمان در ۱۳۰۹ ش به موزه تبدیل شده است. ساختمان موزه از همان دوران باقی‌مانده و فقط حوض وسط تالار برداشته شد. نام موزه از نام باغ برداشته شد و چون این محل حوض خانه بوده، به حوض خانه باغ نگارستان معروف است. این موزه به همت مرحوم استاد حسین طاهرزاده بهزاد تأسیس شده است.

نشانی : میدان بهارستان خیابان کمال المک ساختمان فرهنگ و ارشاد اسلامی
تلفن: ۳۱۱۶۳۲۹

موزه فرش ایران

موزه فرش ایران در ضلع شمالی پارک لاله و روبه‌روی فروشگاه سپه خیابان فاطمی واقع شده است. این موزه در ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۶ افتتاح شد.

ساختمان موزه فرش ایران معماری شکیل و چشم‌گیری دارد که آذین‌های نمای بیرونی آن شبیه به دار قالی است. سطح نمایشی موزه مساحتی برابر ۳۴۰۰ مترمربع را در بر می‌گیرد که شامل دو تالار است و برای نمایش انواع قالی‌های دست بافت و گلیم مورد استفاده قرار می‌گیرد. تالار طبقه هم‌کف به نمایشگاه دائمی اختصاص دارد و تالار فوقانی جهت برگزاری نمایشگاه‌های موقت گلیم و قالی طراحی شده است.

پژوهش در سوابق، تحولات و کیفیت تاریخی هنر و صنعت فرش، خاصه در ایران، گردآوری و خریداری نمونه انواع قالی‌های دست بافت ایرانی و برگزاری نمایشگاه‌های موقت از فرش ایران و سایر نقاط جهان، از اهداف موزه به شمار می‌آید.

در موزه فرش انواع گلیم‌ها و فرش‌های دست بافت، با توجه به مرغوبیت و قدمت آن‌ها و با در نظر گرفتن ویژگی‌های قالی ایران از لحاظ رنگ آمیزی، طرح، نقش، بافت و تنوع مناطق قالی بافی حفظ و نگهداری می‌شود.

مجموعه موزه فرش ایران شامل با ارزش‌ترین نمونه‌های قالی ایران از قرن نهم هجری تا دوره معاصر است و از منابع غنی تحقیقی برای پژوهشگران و هنر دوستان به شمار می‌آید. معمولاً حدود ۱۳۵ تخته از شاه‌کارهای قالی ایران، بافت مراکز مهم قالی‌بافی مانند کاشان، کرمان، اصفهان، تبریز، خراسان، کردستان و جز آن‌ها، در تالار طبقه هم‌کف به معرض نمایش گذاشته می‌شود.

در کتابخانه موزه حدود ۳۵۰۰ جلد کتاب به زبان‌های فارسی، عربی، فرانسه، انگلیسی و آلمانی در اختیار هنر دوستان و پژوهشگران قرار می‌گیرد. هم‌چنین بهترین کتاب‌ها و نشریات و تحقیقات مربوط به فرش ایران و قالی‌های مشرق زمین به طور کلی و کتاب‌هایی در زمینه مذهب، هنر و ادبیات ایران در کتابخانه موزه موجود است. در کنار کتابخانه، کتاب فروشی موزه نیز مشغول به کار است.

هم‌چنین برای استفاده از بازدیدکنندگان موزه، فیلم‌ها و اسلایدهایی در زمینه قالی‌بافی و گلیم و هنرهای دستی ایران در سالن نمایش موزه به نمایش در می‌آید.

از ویژگی‌های موزه فرش قالیچه دست‌بافت ارزشمند و بی‌نظیر ایرانی، کار فرش بافان کاشان، در اندازه‌های ۱۳۰ در ۲۲۰ سانتی‌متر، معروف به قالیچه میرزا کوچک خان جنگلی است که این شخصیت روحانی ملی را در لباس نظامی مسلح به تفنگ و اسلحه کمری، قطار فشنگ نمایش می‌دهد. در شمشه بالای تصویر میرزا، کتیبه‌ای با عبارت و نام کارخانه ملامحمود دیده می‌شود که احتمالاً، با توجه به این عبارات، تاریخ بافت قالیچه سال‌های آخر دوره قاجار است.

قدیمی‌ترین فرش شناخته شده در جهان قالی ۲۵۰۰ ساله پازیریک است که در ۱۹۴۹ م، در جنوب سیبری

کشف شد و آن را بافت ایران در دوره هخامنشی دانسته‌اند. آشکار است که قالی‌بافی در ایران در دوره هخامنشی وجود داشته و در قرن پنجم پیش از میلاد، دوره‌ای طولانی از تکامل را پشت‌سر گذاشته است. قالی ایرانی پیوسته به عنوان یکی از اصیل‌ترین هنرها مورد توجه بوده و طیف وسیعی از طرح‌ها و نقوش زیبا را در برداشته است. در میان قالی‌ها با طرح‌های گوناگونی که در آن‌ها به کار گرفته شده، قالی‌های تصویری جایگاه ویژه‌ای دارند. بافت این قالی‌ها اواخر سده نهم هجری مجدداً آغاز شد و تا به امروز ادامه یافته است. در این نمایشگاه نمونه‌هایی از قالیچه‌های تصویری شاهنامه بایسنغری به نمایش درآمده است که گوشه‌هایی از ادبیات، اسطوره، مذهب و فرهنگ و هنر غنی ایران را نشان می‌دهد. این آثار همه در کارگاه قالی‌بافی استاد موسوی سیرت، به یاری هنرمندان جوان ایرانی و ذوق و سلیقه استاد دنیا دیده و تکنولوژی کامپیوتری آفریده شده‌اند.

نشانی: دکتر فاطمی قبل از کارگر شمالی

تلفن: ۶۵۲۷۰۳

موزه ایران (رضا عباسی)

این موزه در بزرگداشت یکی از نگارگران عصر صفویه نامگذاری شده است. هدف از تشکیل آن گردآوردن، پاس داشتن، مطالعه کردن و شناساندن دستمایه‌های به یادگار مانده از هنرمندان چیره دست این مرز و بوم می‌باشد که به روی عموم شیفتگان هنر و فرهنگ والای ایران گشوده است. آثار این موزه از دوره ماقبل تاریخ تا قرن ۱۳ هجری را در بر می‌گیرد.

مراکز و تالارهای تشکیل‌دهنده این موزه هنری عبارت است از:

۱- تالار پیش از اسلام

۲- تالار هنرهای اسلامی شامل:

الف) آثار هنری و صنعتی

ب) نگارگری

ج) خوشنویسی

۳- کتابخانه

نشانی: خیابان شریعتی نرسیده به پل سیدخندان شماره ۹۷۲

تلفن: ۸۸۴۶۳۰۰۳-۳

موزه تاریخ (تماشاگاه تاریخ)

آثار به نمایش گذاشته شده در موزه تاریخ به تاریخ معاصر ایران (۲۰۰ سال اخیر) اختصاص دارد و شامل ظروف و وسایل شخصی ناصرالدین شاه، تابلوهای کمال‌الملک و ... است.

تماشاگاه تاریخ مشتمل بر چند خانه است: نگارخانه، کتابخانه، تماشاخانه، چای‌خانه، سفره‌خانه و ساختمان اصلی که در مجموع سه طبقه را تشکیل می‌دهد. طبقه زیرین شامل تماشاخانه، طبقه میانی، سالن‌های موزه و

بخش اداری و طبقه فوقانی نگارخانه است که مکان نمایش ادواری آثار گوناگون هنرمندان است. در بخش تماشاخانه، تابلوهای رنگ روغن مربوط به قرن ۱۳ هجری، ظروف سفالی، جام و ظروف فولادی که در قرون ۱۲ و ۱۳ هجری، در کشورهای انگلستان، روسیه و ایران ساخته شده‌اند و هم‌چنین، ظروف شیشه‌ای از جنس کریستال متعلق به چکسلواکی سابق و کاسه و بشقاب چینی و بسیاری ظروف دیگر به نمایش گذاشته شده‌اند.

در بخش‌های دیگر تماشاخانه، تابلوهای رنگ روغن که چهره‌های صنایع‌الدوله، مصورالممالک، ظهیرالدوله و مظفرالدین شاه در آن‌ها دیده می‌شود، قلمدان‌های بسیاری با طرح‌های مختلف از جنس مقوای فشرده، کاشی نقش برجسته، قاب آینه از جنس نقره، شمعدانی‌ها، نقاشی‌های مینیاتور از استاد فرشچیان، انواع شمشیر و تفنگ، کیف دستی ناصرالدین شاه و بسیاری آثار دیگر و در بخش نگارخانه نیز آثار به نمایش گذاشته شده هنرمندان مختلف دیده می‌شود. در فضای باز مجموعه سفره خانه سنتی و مرکز خرید دایر است.

نشانی: خیابان ولیعصر بعد از میرداماد نبش قبادیان

تلفن: ۸۷۸۸۶۸۰ - ۱

موزه پول (تماشاگه پول)

موزه پول اولین گنجینه تخصصی و دایمی سکه و اسکناس در ایران است که به تاریخ ۱۷ تیرماه ۱۳۷۶ به همت اداره کل موزه‌های بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی افتتاح شد. این مجموعه شامل ۱۴۰۰ سکه و ۷۵۰ قطعه اسکناس و تعداد تقریبی ۲۰۰ قطعه اشیای موزه‌ای غیر از سکه و اسکناس است که در محوطه‌ای به وسعت ۲۰۰۰ مترمربع به نمایش گذاشته شده و ضمن ارائه بخش قابل توجهی از سکه‌ها و اسکناس‌های ایران، گوشه‌هایی از تاریخ این سرزمین را نیز به نمایش می‌گذارد.

بخش‌های تشکیل‌دهنده موزه پول عبارتند از: بخش ماقبل پول، سالن مربوط به تاریخ سکه و سالن‌های مربوط به تاریخ اسکناس. این بخش‌ها به شکلی دیدنی به نمایش گذاشته شده و تاریخ چند هزار ساله این مرز و بوم را پیوسته و زنجیروار معرفی می‌کند. هم‌چنین، تلاش شده است تا سکه‌ها، این مستندترین اسناد تاریخی، از نظر اقتصادی، هنری، تزئینی و آرایشی در کنار مهم‌ترین جنبه آن، که همان جنبه تاریخی و فرهنگی است، به نمایش گذاشته شود.

در اردیبهشت ماه ۱۳۷۸، بخش جدیدی در سالن اصلی نمایش با موضوع پول ملل راه‌اندازی شده است که اختصاص به نمایش سکه و اسکناس کشورهای مختلف با اطلاع‌رسانی عمومی شامل پرچم، نقشه، اطلاعات پولی و ارزش و واحد پول آن کشور دارد.

موزه پول علاوه بر سالن‌های نمایش، بخش‌های جنبی دیگری نیز دارد که به اختصار عبارتند از: کتابخانه تخصصی، بانک اطلاعات، نگارخانه، تماشاخانه، سالن اجتماعات، نمایشگاه‌های متفرقه، کتاب فروشی و چای‌خانه.

نشانی: خیابان میرداماد نرسیده به پل میرداماد

تلفن: ۸۷۷۴۷۴۵

موزه تاریخ

موزه تاریخ یکی از مراکز خاص کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است و در ۱۳۶۹، با هدف ترغیب کودکان و نوجوانان به مطالعه و شناخت بهتر تاریخ و وقایع تاریخی احداث شد. کودکان در این موزه، بعد از عبور از تونل زمان و تماشای روند پیدایش تمدن، به سالنی می‌رسند که به صورت زیبایی درست شده و در آنجا با نمایش عکس و توضیحاتی مبنی بر چگونگی به وجود آمدن کره زمین و موقعیت ما در کهکشان، به فراخور سنی خود با تاریخ جهان، نمونه‌هایی از تاریخ ایران، سرزمین پیامبران (خاورمیانه)، تاریخ انبیا، دین اسلام، سرزمین مکه (کعبه) و نمونه‌ای از جنگ و صلح در زمان پیامبر اسلام آشنا می‌شوند. معماری این بنا با توجه به بخش‌های مختلف آن، با مخاطب ارتباط برقرار می‌کند، مخصوصاً این که موزه به صورت حلزونی طراحی شده و دارای تونل‌های تنگ به سبک خانه‌های قدیمی است.

تلفن: ۷-۲۴۱۷۳

نشانی: خیابان پیروزی

موزه تاریخ طبیعی

حیوانات تاکسیدرمی شده در این موزه به نمایش گذاشته شده است. این موزه به غیر از جمعه‌ها باز می‌باشد. آدرس: میدان هفت تیر، ابتدای خیابان قائم مقام فراهانی

موزه دکتر حسابی

چاپ، جمع آوری، تدوین، تجدید چاپ و ترجمه آثار وی را بر عهده دارد؛ موزه دکتر حسابی چند ماه پس از فوت دکتر حسابی، در اواخر ۱۳۷۱ و در منزل مسکونی او افتتاح شد. بنای خانه متعلق به ۱۳۱۰ ش، است. موزه در طبقه سوم و در ضلع غربی منزل دکتر حسابی ایجاد شده و مساحتی حدود ۴۰ مترمربع دارد و شامل وسایل شخصی دکتر از جمله پوشاک، مسواک، عینک، شانه، خودکار، دفتر یادداشت و وسایل دست ساز ایشان، لوح تقدیر و مدارک تحصیلی و علمی، مدال‌ها و نشان‌ها، عکس‌های خانوادگی، اسباب بازی فرزندان و نوه‌ها، هدایای خانوادگی و... است. هم چنین آثار تقدیمی به دکتر حسابی شامل تابلوی نقاشی، تابلوی خط، فرش و صنایع دستی همراه وسایل شخصی و کلیه آثار تألیف و ترجمه شده وی به نمایش گذاشته شده است. بخش‌های فعال در منزل و موزه دکتر حسابی عبارتند از:

بخش فرهنگی که وظیفه

بخش تحقیقات علمی که پیرامون زندگی و آثار دکتر حسابی فعالیت می‌کند.

بازدید از موزه در سه نوبت با هماهنگی قبلی و حداکثر ۲۵ نفر، به طور رایگان از ساعت ۸ تا ۱۶ امکان پذیر است.

سید محمود حسابی در ۱۲۸۱ ش از پدر و مادری تفرشی در تهران زاده شد. در ۱۷ سالگی لیسانس ادبیات و

در ۱۹ سالگی لیسانس زیست شناسی و پس از آن مدرک مهندسی راه و ساختمان را از دانشگاه آمریکایی بیروت اخذ کرد.

او در رشته‌های پزشکی، ریاضیات و ستاره‌شناسی به تحصیلات آکادمیک پرداخت و در ۱۹۲۴ به پاس زحماتش، شرکت راه‌سازی فرانسوی از او برای تحصیل در مدرسه عالی برق پاریس دعوت کرد. هم‌زمان با تحصیل در رشته معدن، در راه آهن برقی فرانسه نیز مشغول به کار شد. سپس به دلیل روحیه علمی به تحصیل و تحقیق در دانشگاه سوربن در رشته فیزیک پرداخت و در ۱۹۲۷ در ۲۵ سالگی دانش‌نامه دکترای فیزیک خود را با عنوان حساسیت سلول‌های فتوالکتریک ارائه کرد. فعالیت‌های مهم وی در موضوعات علمی عبارتند از: اولین نقشه برداری علمی و فنی، رسم اولین نقشه نوین راه ساحلی سراسری میان بنادر خلیج فارس، تأسیس دارالمعلمین عالی (۱۳۰۶)، تأسیس مدرسه مهندسی وزارت راه و تدریس در آن در ۱۳۰۷، تأسیس دارالمعلمین عالی (۱۳۰۷)، ساخت اولین رادیو در کشور (۱۳۰۷)، تأسیس دانش سرای عالی و تدریس در آن (۱۳۰۸)، ایجاد اولین ایستگاه هواشناسی در ایران (۱۳۱۰)، نصب و راه اندازی اولین دستگاه رادیولوژی در ایران (۱۳۱۰)، تعیین ساعت ایران (۱۳۱۱)، تأسیس اولین بیمارستان خصوصی در ایران به نام بیمارستان گوهرشاد به یاد مادرش (۱۳۱۲)، پیشنهاد تدوین قانون تأسیس دانشگاه تهران و دانشکده فنی (۱۳۱۳) و ریاست آن تا ۱۳۱۵، پایه‌گذاری مراکز تحقیقات راکتورهای اتمی دانشگاه تهران، تأسیس سازمان انرژی اتمی و عضو هیئت دایمی کمیته بین‌المللی هسته‌ای، تأسیس اولین رصد خانه نوین در ایران، و تأسیس اولین مرکز مدرن نصب ماهواره در شیراز.

دکتر محمود حسابی به چهار زبان زنده دنیا (فرانسه، انگلیسی، آلمانی و عربی) مسلط بود و به زبان‌های سانسکریت، لاتین، یونانی، اوستایی، ترکی و ایتالیایی اشراف داشت. نشان اوینسیه دولالژیون دونور و نشان کوماندور دولالژیون دونور، بزرگ‌ترین نشان‌های فرانسه، به وی اهدا شده است. او تنها شاگرد ایرانی پروفیسور اینشتین بود و با دانشمندان طراز اول دنیا نظیر شرودینگر، پورن، پل‌دیراک، نیلز و بوهر و فلاسفه‌ای چون آندره ژید و برتراند راسل ارتباط داشت. در ۱۹۹۰ از سوی جامعه علمی جهانی به عنوان مرد اول علمی جهان برگزیده شد و در کنگره ۶۰ سال فیزیک ایران در ۱۳۶۶ ملقب به پدر فیزیک ایران گردید. دکتر حسابی در ۱۲ شهریور ۱۳۷۱ در بیمارستان دانشگاه ژنو به هنگام معالجه قلب بدرود حیات گفت. مقبره استاد بنا به خواسته وی در زادگاه خانوادگی و در شهر دانشگاهی تفرش قرار دارد.

تلفن: ۲۲۰۲۰۰۶

موزه استاد صبا

استاد ابوالحسن صبا از اساتید بزرگ موسیقی اصیل ایران است. او در ۱۲۸۱ ش، در تهران متولد شد. پدرش، ابوالقاسم کمال‌السلطنه، فرزند محمد جعفرخان صدرالحکما، فرزند محمودخان صبا، شاعر و نقاش بلند آوازه عهد ناصر، و از مردان فاضل و هنردوست عصر خویش بود. کمال‌السلطنه طبیب و ادیب و دوست‌دار موسیقی بود. سه بار را دل‌نشین می‌نواخت و اولین استاد پسرش بود. صبا علاوه بر نوازندگی، گاه آهنگ نیز می‌ساخت و علاوه بر موسیقی، ادبیات کلاسیک ایران را به خوبی می‌شناخت و زبان انگلیسی را می‌دانست. او به پرورش گل نیز

علاقه‌مند بود. ساز اصلی استاد ویولن بود که آن را نزد حسین‌خان هنگ آفرین فراگرفت. هم‌چنین سنتور را نزد علی‌اکبر شاهی و حبیب سماعی، کمانچه را نزد حسین‌خان اسماعیل‌زاده، ضرب را نزد حاجی‌خان ضربی، نی را نزد اکبرخان، تار را نزد استاد علی‌نقی وزیری و سه تار را در مکتب استاد میرزا عبدالله و غلامحسین درویش به کمال رسانید. در جوانی به مدرسه کمال‌الملک رفت و نقاشی را فراگرفت. هم‌چنین، مهارت‌هایی چون سوهان کاری، نجاری، ریخته‌گری، معرق‌کاری و خاتم‌کاری به دست آورد که بعداً در ساختن آلات موسیقی به کار بست.

صبا در شب جمعه ۲۹ آذر ماه ۱۳۳۶ در سن ۵۵ سالگی به علت ناراحتی قلبی چشم از جهان فرو بست. بعد از مرگ استاد، بر طبق وصیت ایشان و به خاطر تجلیل و قدردانی از این هنرمند نامی، خانه ایشان در ۲۹ آبان ۱۳۵۳، به موزه تبدیل گردید و همسر ایشان به کمک فرزندان استاد، اشیاء و لوازم متعلق به استاد را جمع‌آوری و به موزه اهدا کردند.

به‌طور کلی، موزه صبا به دو بخش تقسیم می‌شود: بخش اول شامل سازها، لوازم شخصی و آثار استاد از جمله ردیف‌های موسیقی است؛ و بخش دوم اختصاص به کارهای دستی خانم صبا، همسر استاد صبا، دارد که شامل مجموعه تندیس‌های مومی و لباس‌های محلی و سنتی ایران قدیم است. در حال حاضر موزه فعال، ولی نیازمند مرمت است.

نشانی: تهران، میدان بهارستان، خ ظهیر الاسلام، شماره ۹۰
تلفن: ۰۲۱-۳۱۱۱۲۴۶

موزه امام علی(ع)

در خردادماه سال ۸۲ افتتاح شده است و در بنایی ۴ طبقه واقع می‌باشد. همانطور که از نام این موزه پیداست همه فعالیت‌هایی که در این موزه انجام می‌شود مربوط به حضرت علی (ع) می‌باشد. و شامل تابلوهای نقاشی، نقاشی‌های قهوه‌خانه‌ای و آثاری مربوط به پرده خوانی در زمان‌های قدیم می‌باشد. آثار هنرمندان خوشنویس که در رابطه با مسائل مذهبی کار انجام داده‌اند از دیگر آثارست که در این موزه وجود دارد. در طبقه همکف این موزه نمایشگاه‌های دوره‌ای برگزار می‌شود که چندی پیش اصل پرده کعبه که به ایران هدیه شده بود در این نمایشگاه در معرض دید عموم قرار گرفت. آمفی‌تئاتری در این موزه وجود دارد که جلسات عرفانی ادبی و فرهنگی با حضور نویسندگان و شعرای که کارهای مذهبی انجام داده‌اند، در این مکان برگزار می‌شود.

در طبقه اول مرمت آثار تأسیسات نمازخانه
در طبقه همکف) نمایشگاه ادواری
در طبقه ۱) تابلوهای نقاشی معاصر
در طبقه ۲) آثار خوشنویسی مستقر می‌باشد

آدرس: ولی عصر شمالی، بالاتر از میرداماد، روبروی اتوبان نیایش (بلوار اسفندیار)
تلفن: ۰۲۱۷۴۷۱

موزه تنوع زیستی

این موزه در پارک طبیعت پردیسان و در فضایی با مساحت داخلی ۱۸۰۰ متر مربع در شمال غربی شهران واقع شده است که در فروردین ماه سال ۱۳۸۳ توسط ریاست محترم جمهوری افتتاح گردید. موزه با تاکید بر اهمیت و ارزش تنوع زیستی و در راستای وظایف قانونی سازمان حفاظت محیط زیست ایجاد شده است و هدف مدیریت موزه همواره این بوده است که با استفاده از کادر کارشناسان خود نقش موثری در تحقیقات، اطلاع رسانی و آموزش برای گروه های مختلف سنی و علاقه مندان به محیط زیست ایفا نماید.

آدرس : تهران بزرگراه همت پارک پردیسان

موزه پست و تلگراف

موزه پست و مخابرات در بهمن ماه ۱۳۶۹ به نام موزه پست شروع به کار کرد. این موزه در یکی از قدیمی ترین و شکیل ترین عمارت های دولتی تأسیس شده که از دو طبقه بنا متشکل از سالن ها و غرفه های متعدد تشکیل شده و مکانی مناسب جهت بازدید مشتاقان دیدار آثار تاریخی و کهن است. در ۲۰ اسفند ماه ۱۳۷۴، به استناد موافقت سازمان امور اداری و استخدامی کشور، موزه پست به موزه وزارت پست و تلگراف و تلفن و در ۱۲ مرداد ماه ۱۳۷۸، به موزه پست و مخابرات تغییر نام داد. این بنا در ۱۳۰۷ ش، در زمان وزرای قدیم پست، صوراسرافیل و نظام الدین حکمت، با صرف هزینه پانصد هزار تومان و با مساحت ۱۵۰۰۰ متر مربع در خیابان سپه (امام خمینی) تأسیس گردید. قسمتی از این ساختمان (یک سوم) در کنار سردر باغ ملی، که قبلاً اداره گمرکات پست بوده، به موزه اختصاص داده شده است. استفاده از ستون های سبک نو هخامنشی در ساختمان پست به قدری جالب و موفق بود که در شکلی بارزتر و حجمی وسیع تر در عمارت نظمیه یا کاخ شهربانی به کار گرفته شد. شایان ذکر است که کاروانسراهای چهار ایوانی با وجود رونق و رواج ساختشان در دوره اسلامی، ریشه در دوران قبل از اسلام دارند و قدمت بناهای چهار ایوانی به پیش از اسلام، به خصوص دوره ساسانیان، بر می گردد و بسیاری از کاخ ها به این شکل ساخته شده اند.

بنای پست در منطقه ای فرهنگی تاریخی به نام میدان مشق واقع شده که اکثر ساختمان های آن از قاجاریه تا پهلوی اول زمان گذاری شده اند و به غیر از بنای وزارت جنگ، مقابل سردر باغ ملی که متعلق به دوره ناصری است، ساختمان های این محوطه در زمان وزارت جنگ پهلوی اول بنا شده است.

در ساختمان موزه مانند سردر باغ ملی و سایر بناهای میدان مشق و هم عصر، از مصالح مشابهی استفاده شده است؛ از جمله از سنگ در پی (ستون و سرستون و کف و پله ها) و آجر در بیش تر نقاط بنا و بدنه و در و پنجره و سقف چوبی و بام شیروانی استفاده شده و در ترکیب این مصالح نهایت ظرافت و زیبایی مد نظر قرار گرفته است.

زیرزمین موزه با دو متر بالاتر از سطح خیابان در حالت نیم سطح قرار گرفته است. بنای موزه سه در ورودی شمالی، جنوبی و غربی دارد که در حال حاضر ورودی شمالی مسدود است. موزه با ۴۳ متر عرض و ۵۳ متر طول، و حدود ۲۲۷۹ متر مربع مساحت دارد.

کل بنای پست دارای یک محور مرکزی است که شرق و غرب بنا را قرینه ساخته است. این محور در حال حاضر ورودی منطقه ۱۱ پستی است، که قسمت غربی آن (موزه پست و مخابرات) (درست معادل شرق آن که در حال بازسازی و احیا است، ساخته شده است. عمارت پست و گمرک تهران از پست ایالتی تهران (بال شرقی)، گمرک امانات پستی و دو قسمت دیگر تشکیل شده است که در آینده نزدیک به موزه فعلی اضافه و تبدیل به یکی از بزرگ‌ترین موزه‌های ارتباطات (پست و مخابرات) در دنیا خواهد شد.

موزه پست و مخابرات از هشت غرفه تشکیل گردیده است که در دو طبقه بنا قرار گرفته‌اند. طبقه اول شامل غرفه‌های تشریفات یا وزرا است که شامل تصاویری از وزرای پست و تلگراف و تلفن، از اولین وزیر تلگراف، علی قلی خان مخبرالدوله (۱۲۵۵ ش / ۱۲۹۳ ق) تا وزیر وقت است. سالن تمبرهای داخلی شامل ۱۱۰۰ سری تمبر از سه دوره قاجاریه، پهلوی و جمهوری اسلامی است و نیز دو ویتترین مربوط به کلیشه ادیسون و کلیشه تمبر احمدشاه و در انتهای سالن، ماکت پستی‌های زمان قاجاریه و نمادی از کوچه پست قرار دارد. غرفه اشیای پستی شامل صندوق‌های پستی دوره پهلوی، انواع مهرهای دستی، گرد، ساده، بیضی، مستطیل و غلتکی، نمونه‌های مهرهای مصرفی دفاتر پست خارج از کشور، مهر روز جمهوری اسلامی، انواع حکم‌های دولتی، حکومتی، دستگاه‌های دستی و برقی قدیمی ابطال تمبر، دستگاه‌های دستی و برقی قدیمی نقش تمبر، دستگاه تایپ قدیمی و ویتترین‌هایی از قبیل ویتترین سیم و سرب و انواع پلمپ شکن، وسایل و پاکت‌های پست مالی، قاب عکس‌های وسایل پستی دوره قاجاریه و تصاویر کارکنان پست دوره قاجار است.

غرفه راه ابریشم یا سالن مرکزی شامل انواع وسایل ارتباطی قدیمی و حمل محموله‌های پستی اعم از ارابه، ماشین سه چرخ و هواپیما، ویتترین‌های وسایل و هدایایی از کشورها، دولت‌ها و اشخاص مختلف، چندین نمونه از مجسمه‌های پستی‌های زمان قاجار، نقشه راه‌های مختلف پستی و ارتباطی، صندوق‌های پستی قدیمی زمان قاجار و در راهروهای طبقه اول، پانل‌هایی از عکس‌های کارکنان پست قدیم و پستی‌های زمان قدیم و ویتترین وسایل هدایی از شخصیت‌های مختلف است. هم‌چنین، در طبقه اول قسمت‌های اداری، فروشگاه و کتاب خانه قرارداد و کتاب‌هایی راجع به تاریخچه پست و تلگراف و تلفن، تمبر و منابع قدیمی درباره ارتباطات به زبان‌های فارسی، لاتین و فرانسوی که دانشجویان و محققان در امور ارتباطات و معماری می‌توانند از منابع بهره‌برداری کنند.

طبقه دوم متشکل از سالن تمبر بین الملل و شامل قطعه‌هایی از تمبرهای منتشره توسط ۱۳۰ کشور عضو اتحادیه جهانی پست و هم‌چنین ویتترین‌های افقی شامل پاکت‌های مهر روز هدایی شخصیت‌های مختلف، تمبر و پاکت‌های ارسالی از کشورهای مختلف است.

غرفه اشیای پستی شامل انواع ترازوهای قدیمی پست، نمونه صندوق‌های پستی کشورهای مختلف از جمله برزیل، مصر، کانادا، آلمان، مکزیک و سوئد است.

غرفه شماره یک مخابرات شامل انواع وسایل ارتباطی از موریس تا ماهواره زهره، تله تایپ، تلگراف، تلکس، فاکس و نمونه تیروسیم است.

در این غرفه هم‌چنین ویتترین افقی مربوط به نمونه دست خط حضرت امام (ره) در خصوص ثبت تلفن منزل ایشان به اداره تلفن شهرستان قم در ۱۳۴۱ مشاهده می‌گردد.

غرفه شماره دوی مخابرات شامل انواع دستگاه‌های تلفن مغناطیسی صد شماره‌ای قدیمی، دیواری، دستگاه‌های ارتباطی قدیمی مثل دستگاه گیرنده و فرستنده و تلفن بی‌سیم، میز سوئیچ برد، دستگاه اندازه‌گیری و آزمایش خطوط کاربر و تلفن‌های مغناطیسی رومیزی است.

در طبقه دوم نیز بخش‌های اداری، سالن اجتماعات با گنجایش ۱۰۰ نفر جهت نمایش فیلم و CD و نیز برگزاری جلسات و همایش‌ها و سالن کنفرانس که مربوط به جلسات اداری هیئت امنای موزه پست و مخابرات و جلسات داخلی است، و هم‌چنین بوفه جهت پذیرایی از بازدید کنندگان قرار دارد.

مهندس نیکلای مارکوف، معمار ساختمان اداره پست تهران، این سبک خاص معماری را در نهایت ظرافت هم در این بنا و هم در دیگر بناها پیاده کرده است. سبک وی در معماری هم مدرن، هم التقاطی و هم ایرانی، هم غربی است. شایان ذکر است که طراح و شروع کننده عمارت پست مارکوف و تمام کننده آن مهندس مظلومیان، از مهندسان شهرداری تهران، بوده است.

از ویژگی‌های سبک معماری رضاخانی (پهلوی اول) ترکیب سبک‌های معماری دوران‌های مختلف تاریخی ایرانی و غربی با هم و شکل‌گیری سبکی خاص با عملکرد امروز خود است که در بنای پست، این ترکیب به صورت تزئینی در ستون و سرستون‌های متصل به بدنه و طاق نماهای آجری دور تا دور صحن مرکزی در طبقه بالا مشهود است. سبک معماری و پلان ساختمان به گونه‌ای است که یادآور کاروان سراهای چهار ایوانی است؛ به خصوص به خاطر وجود شاه‌نشین در بنا، کاروان‌سرا گونه ساخته شدن بنا تأیید می‌شود. شاه‌نشین طبقه اول رو به روی طاق نمایی به عرض چهارونیم متر، که اتاق روابط عمومی است، و دیگری رو به روی طاق نمایی با عرض پنج متر در طبقه دوم، که اتاق کنفرانس است، قرار دارد. در هر دو مورد پنجره‌ها عریض‌تر از سایر اتاق‌ها و غرفه‌های موزه است.

در ترکیب معماری بنا، هم سبک معماری دوره هخامنشیان قابل تشخیص است و هم سبک معماری دوره اسلامی. مورد اول در ستون نماهای چهارگوش بیرونی بنا در ضلع جنوبی ساختمان، که به صورت خوابیده و چسبیده به پیکره بناست و پایه ستون و سرستون دو گاو پشت به هم، به صورتی نمادین یادآور ستون و سرستون‌های تخت جمشید است و سبک دوران اسلامی در طاق نماهای گنبدی شکل آجری دور تا دور حیاط مرکزی، در طبقه دوم قابل بررسی است و با سبک معماری صفویان هم خوانی و قرابت دارد.

آدرس: خیابان امام خمینی

موزه بانک

ساختمان موزه بانک یکی از قدیمی‌ترین بناهایی است که به نام بانک شاهنشاهی ایران در ۱۲۶۷ ش تأسیس شد و به موجب امتیازی که از طرف ناصرالدین شاه به شخصی انگلیسی به نام بارون جولیوس دو رویتر مؤسس خبرگزاری رویتر اعطا گردید، کار خود را در همان زمان آغاز کرد.

بانک شاه‌ای ایران در مدت کار خود در ایران با موانع و مشکلاتی مواجه بود که مهم‌ترین آن‌ها را باید رقابت صرافان ایران، رقابت بانک استقراضی روس، تنزل بهای نقره و لطمات ناشی از لشکرکشی متفقین و متحدین به ایران در جنگ جهانی اول نام برد.

در نخستین سال‌های پس از جنگ جهانی اول، بانک به علت داشتن حق نشر اسکناس، هم‌چنان مقام اول را در اقتصاد ایران دارا بود، تا آن که در ۱۳۰۹ ش، حق نشر اسکناس از طرف دولت ایران باز خرید و انتشار اسکناس به بانک ملی واگذار شد.

آزادگان بانکی که قبل از انقلاب در این ساختمان فعالیت داشت بانک بازرگانی ایران بود و سرانجام در ۲۹ آذر ۱۳۵۸، بنا به تصویب مجمع عمومی بانک‌ها، بانک تجارت از ادغام ۱۱ بانک تشکیل گردید.

ساختمان موزه با قدمتی بیش از یک قرن، بنایی آجری است با مساحت قریب به ۱۵۳۵ مترمربع که از سه طبقه مجزا، شامل زیرزمین، هم‌کف و فوقانی تشکیل یافته و با سه مسیر جداگانه به محوطه اصلی ساختمان که مشرف به فضای سبز است، متصل می‌گردد.

در حال حاضر، طبقه هم‌کف و فوقانی با تلاش مسئولان بانک و هنرمندان مرمت و بازسازی گردیده و به نمایش آثار بانکی و فرهنگی، مشتمل بر اسناد، اشیا و تابلوهای قدیمی متعلق به بانک اختصاص یافته است.

در این موزه مجموعه آلبوم بازی‌های المپیک کانادا (۱۹۷۶) و سکه‌های طلای یادبود افتتاح بانک ملی، سکه‌های مدور طلا به مناسبت پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی و یک جفت دکمه سردست اشرفی طلا مربوط به عزیزالله‌خان سردار بجنوردی با زنجیر و گیره مربوط به دوره قاجاریه (۱۲۹۷) و هم‌چنین اسکناس‌های سه تومانی، پنج‌تومانی، ۱۰ تومانی و ... از دوره قاجاریه، و نیز ماشین‌های فاسیت پریماساخت ایتالیا، ماشین تایپ اپتیما و ... به نمایش گذاشته شده است.

نشانی: میدان امام خمینی خیابان فردوسی کوچه طبس بانک سپه اداره مرکزی
تلفن ۳۱۱۰۰۱۰

موزه سینمای ایران

فکر ایجاد موزه سینمای ایران در ۱۳۷۳ با حمایت مهندس سیدمحمد بهشتی در زمان ریاست مرکز توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران مطرح شد و در ۱۳۷۷ در مراسمی، فاز اول موزه سینمای ایران در خیابان لاله‌زار، کوچه پیرنیا افتتاح شد. انتشار چند کتاب، یک مجموعه کارت پستال، یک مجموعه موسیقی متن فیلم‌های ایرانی و برگزاری جشن‌های ۱۰۰ سالگی سینمای ایران، آغاز فعالیت‌های موزه سینما بود.

سرانجام در ۱۳۸۰، با حمایت و کمک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت امور سینمایی، سازمان میراث فرهنگی، شهرداری تهران و بنیاد فارابی، موزه سینمای ایران در بخشی از باغ فردوس، که قبل از انقلاب ستاد جشن هنر شیراز و نمایشگاه هنرهای تجسمی و محل اجرای کنسرت موسیقی بود و سپس در سال‌های پس از انقلاب، مرکز آموزش فیلم‌سازی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شد، با حضور سیدمحمد خاتمی، رئیس‌جمهور، افتتاح شد.

امکانات موزه عبارتند از:

عکس‌ها: شامل هزاران عکس از صحنه‌های فیلم‌های سینمایی، پشت صحنه و مراحل فیلم‌سازی و فعالیت‌های سینمایی و هنرمندان و دست‌اندرکاران صنعت و هنر سینما است که قدیمی‌ترین آن به نخستین روزهای نمایش فیلم در ایران باز می‌گردد؛

فیلم‌نامه‌ها: شامل ۴۰۰ فیلم‌نامه ساخته شده است؛

اعمال‌ها: بیش از ۲۵۰۰ اعلان سینمایی از دهه ۱۳۱۰ تاکنون گردآوری شده و بخشی از آن به نمایش گذاشته شده است؛

جایزه‌های داخلی و بین‌المللی: بخشی از جوایز و افتخارات بین‌المللی سینمای ایران که عمدتاً به دوره جمهوری اسلامی تعلق دارد، در موزه جمع شده و تکمیل آن ادامه دارد؛

کتاب‌ها: شامل کتاب‌های سینمایی از نخستین چاپ‌ها تاکنون است که به حدود ۸۰۰۰ جلد می‌رسد؛ اسناد و مدارک: حدود ۳۰۰۰ قطعه سند شامل اسناد دولتی، نمایش‌ها، قراردادهای اسناد تاریخی، اسناد مالکیت، سینماها و ... از حدود ۹۰ سال پیش تاکنون موجود است؛ فیلم و ویدئو: ۱۰۰۰ فیلم سینمایی ایرانی به همراه ۵۰۰ عنوان نمونه کوتاه (آنونس) آرشیو تصویری فعلی موزه را تشکیل می‌دهد؛

مطبوعات: شامل ۵۰۰۰ جلد نشریه است که قدیمی‌ترین آن متعلق به ۱۳۰۹ است؛ اسباب سینما توگراف: شامل حدود ۳۰۰ دستگاه و ابزار قدیمی است که عمدتاً بسیار قیمتی و قابل نمایش در موزه است که قدیمی‌ترین این دستگاه‌ها متعلق به ۱۳۰۹ و اغلب ساخت صنعتگران قدیمی سینمای ایران است در همان زمان موجب شگفتی فن‌کاران خارجی می‌شده است؛ لباس، دکور و گریم: شامل نمونه‌های تاریخی لباس، دکور سازی، صحنه‌آرایی و چهره‌پردازی است که تلاش بسیار زیادی برای جمع‌آوری آن‌ها صورت گرفته است.

تالارهای موزه شامل ۷ تالار است، با ورود به محوطه باغ از طریق پله‌های ساختمان زیبای باغ فردوس می‌توان وارد تالارهای موزه شد. در طبقه فوقانی ۳ سالن وجود دارد و از داخل تالار سوم سینما به وسیله پله‌های مارپیچ می‌توان ۴ تالار دیگر را بازدید کرد.

آدرس: خیابان ولی‌عصر، باغ فردوس